

ВИСНОВКИ

**експертної комісії Міністерства освіти і науки України
про результати проведення акредитаційної експертизи напряму
6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване
природокористування»
у Сумському національному аграрному університеті**

Акредитаційну експертизу проведено на підставі наказу Міністерства освіти і науки України № 1071 л від 19.05.2016 року експертною комісією у складі:

Голова комісії:

Борисюк Борис Васильович – кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри загальної екології Житомирського національного агроекологічного університету.

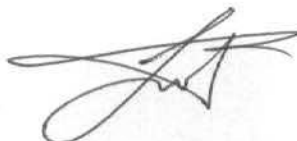
Член комісії:

Павлов Валентин Володимирович – кандидат біологічних наук, доцент кафедри екології та сталого розвитку Херсонського державного аграрного університету.

Експертну перевірку здійснено з 25 по 27 травня 2016 року на місці діяльності Сумського національного аграрного університету щодо підготовки бакалаврів напряму 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування», що акредитується вперше, на підставі Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 09.08.2001 р. № 978 (зі змінами, внесеними згідно з Постановами КМ), Положення про експертну комісію та порядок проведення акредитаційної експертизи», затвердженого наказом МОН України № 16 від 14.01.2002 р., наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 689 від 13.06.2012 «Про затвердження Державних вимог до акредитації напряму підготовки, спеціальності та вищого навчального закладу».

Акредитаційна справа містить необхідні матеріали, передбачені нормативними документами щодо акредитації напряму, затвердженими і зареєстрованими у встановленому порядку.

Голова експертної комісії

Б.В.Борисюк

Під час проведення акредитаційної експертизи комісії були надані такі документи:

1. Ліцензія Міністерства освіти і науки України: АЕ № 636493 від 19.06.2015 р. (наказ МОН України від 10.06.2015 № 1415 л.) на надання освітніх послуг, пов'язаних з одержанням вищої освіти на рівні кваліфікаційних вимог до молодшого спеціаліста, бакалавра, спеціаліста, магістра.

2. Сертифікат серії РД – IV № 193846 про акредитацію Сумського національного аграрного університету за IV рівнем, виданий Міністерством освіти і науки України 11 грудня 2007 року (наказ МОН України від 14.12.2007 № 2144 л).

3. Копії установчих та реєстраційних документів.

4. Затверджені в установленому порядку навчальні плани підготовки фахівців за напрямом 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування».

5. Робочі навчальні програми дисциплін у структурі навчально-методичних комплексів дисциплін напряму 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування».

6. Комплексні контрольні роботи з дисциплін напряму 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування».

7. Відомості про кадрове, навчально-методичне і матеріально-технічне забезпечення навчального процесу та соціальну інфраструктуру університету.

8. Порівняльну таблицю відповідності стану забезпечення навчального закладу Ліцензійним умовам надання освітніх послуг у сфері вищої освіти напряму 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування».

9. Порівняльну таблицю дотримання нормативних вимог щодо якісних характеристик підготовки фахівців напряму 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування».

За підсумками експертного оцінювання можна відзначити таке:

**1. Загальна характеристика начального закладу та напряму
(Відповідність освітньої діяльності державним вимогам)**

Сумський національний аграрний університет розпочав свою діяльність як філіал Харківського сільськогосподарського інституту ім.

Голова експертної комісії

Б.В.Борисюк

В. В. Докучаєва, який було засновано у 1977 році наказом Міністерства сільськогосподарства СРСР за №95.

У 1990 році наказом № 24 Державної комісії Ради Міністрів СРСР по продовольству та закупкам на базі Сумського філіалу Харківського сільськогосподарського інституту ім. В. В. Докучаєва було створено Сумський сільськогосподарський інститут.

У 1997 році на виконання наказу Постанови Кабінету Міністрів України від 15 липня 1997 року за №744 на базі Сумського сільськогосподарського інституту створено Сумський державний аграрний університет, заснований на державній формі власності та підпорядкований Міністерству аграрної політики України.

Указом Президента України від 7 серпня 2001 року № 591/2001 присвоєно статус національного. Місцезнаходження університету: 40021, м. Суми, вул. Г. Кондратьєва, 160. Телефон (0542) 787-456 Факс (0542) 787-478 E-mail: admin@sau.sumy.ua.

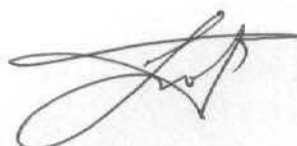
З 2005 року університет очолює доктор сільськогосподарських наук, професор, академік Національної академії аграрних наук України Володимир Іванович Ладика.

Освіта вища, у 1984 році закінчив Сумський філіал Харківського сільськогосподарського університету ім. В.В. Докучаєва за спеціальністю «Зоотехнія» (диплом ІВ-1 № 214614 від 23.03.1984 р.). У 1990 році захистив кандидатську дисертацію за спеціальністю 06.02.01 – розведення, селекція і відтворення сільськогосподарських тварин (диплом СХ № 012872). Доцент кафедри технології виробництва молока і яловичини (диплом ДЦ № 003038). У 2000 році захистив докторську дисертацію за спеціальністю 06.02.01 – розведення та селекція тварин (диплом ДД № 001344). У 2009 році Ладика В.І. - професор кафедри спеціальної зоотехнії (диплом ПР №002351). У 2002 році Українська академія аграрних наук обрала Ладику В.І. членом-кореспондентом зі спеціальності 06.02.01 – розведення, селекція і відтворення тварин. У 2010 році Ладика В.І. – академік Національної академії аграрних наук України (диплом А №0121).

Сумський національний аграрний університет проводить навчання за 16 спеціальностями за II, III, IV рівнями акредитації.

Загальний контингент університету на 01.11.2015 року становить 6968 студентів, в тому числі: за денною формою навчання 3805, в т.ч., 184 особи іноземці та заочною формою навчання 2884, в т.ч., 95 особи іноземці.

Голова експертної комісії

Б.В.Борисюк

Університет готує висококваліфікованих спеціалістів, орієнтованих на працевлаштування у аграрному секторі економіки та інших соціально-економічних сферах з поглибленим вивченням іноземних мов та інформатики з ліцензованих спеціальностей, наведених в «Актах узгодження переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за ступенями (освітньо-кваліфікаційними рівнями) молодшого спеціаліста, бакалавра, спеціаліста, магістра та ліцензованого обсягу Сумського НАУ» від 11.12.2015 року (додаток додається).

Структурними підрозділами університету є 6 коледжів, що дозволяє реалізувати систему ступеневої освіти.

Усі спеціальності організаційно об'єднані у 3 навчально-наукові інститути (ННІ), 8 факультетів денного навчання, інститут післядипломної освіти та дорадництва, інститут заочного навчання, відділення довузівської підготовки, профорієнтації та маркетингу.

Навчальний та науково-дослідний процеси забезпечують 51 кафедра, на яких працюють 43 доктори наук і 37 професорів, 267 кандидати наук і 190 доцентів. У колективі працюють: 1 академік Академії наук, 4 члени-кореспонденти інженерної АНУ, член-кореспондент УААН, 3 заслужені працівники народної освіти, 5 відмінників освіти України, заслужений працівник науки і техніки, заслужений юрист України, заслужений економіст

В університеті діє принцип безперервної комп'ютеризації: на сьогодні у вузі більше 980 комп'ютерних місць і кількість контактного дисплейного часу на кожного студента, в залежності від спеціальності, складає від 250 до 350 годин. Студенти та викладачі мають можливість черпати інформацію про найновіші досягнення науки через міжнародну інформаційну мережу INTERNET. В університеті створена локальна комп'ютерна мережа. Науково-дослідна робота зосереджена у 19 наукових лабораторіях, працює аспірантура з 20 спеціальностей. На базі кафедри селекції та насінництва створений науково-дослідний інститут проблем картоплярства північно-східного регіону України.

Фонд бібліотеки Сумського НАУ становить понад 500 тисяч примірників. До його складу входять наукові, навчальні, художні та довідково-інформаційні видання, електронні підручники дистанційної форми навчання з виходом в INTERNET.

Для практичної підготовки студентів є власне навчально-дослідне господарство з площею землекористування 2,6 тисячі га, у тому числі

Голова експертної комісії

Б.В.Борисюк

сільськогосподарських угідь 2,3 тисячі га, дослідне поле, яке обслуговує група інженерів-технологів за допомогою системних машин для обробітку сільськогосподарських культур за новими сучасними технологіями.

Пріоритетним напрямком діяльності Сумського національного аграрного університету є вивчення та запровадження передового досвіду найкращих університетів США та Європи, стажування в них викладачів, проходження практики студентами. Змістовні та результативні стосунки склалися з навчальними закладами Німеччини, Англії, Ірландії, Данії, Франції, Польщі, Нідерландів. Налагоджені прямі зв'язки з університетом землеробства (ВOKU) Австрії, спільно з Вищою школою «Ваєнштефан» відкрито навчальний магістерський курс «Аграрний менеджмент», навчання на якому здійснюється за міжнародно визнаними планами та програмами і дає можливість паралельно отримати диплом магістра Німеччини «Master of Business Administration» (навчання українською та німецькою мовами). Співпраця з університетами таких штатів США, як Мінесота, Огайо, Вісконсин, Каліфорнія дозволяє студентам проходити піврічну чи річну практику в фермерських та інших господарствах аграрного профілю. Міжнародна співпраця за спільними проектами дозволяє студентам та викладачам підвищити мовний та професійний рівні в умовах високотехнологічного аграрного виробництва та розповсюджувати набутий досвід в Україні. Студенти СНАУ проходять практику в фермерських господарствах Європи та США.

За угодою з Сумським інститутом артилерії університет надає можливість студентам всіх спеціальностей пройти навчання на військовій кафедрі цього інституту і отримати звання офіцера запасу.

Студенти технологічних спеціальностей паралельно можуть навчатися за економічними спеціальностями «Облік і аудит» та «Менеджмент організацій».

Особи, які вже мають повну вищу освіту за ОКР спеціаліст, можуть пройти перепідготовку і отримати другу вищу освіту зі спеціальності «Облік і аудит» за заочною формою навчання.

Матеріально-технічна база університету складається з 8 навчально-лабораторних приміщень загальною площею 243185,4 кв.метрів з сучасною актовною залом на 700 місць. Побут студентів в університеті забезпечують 4 гуртожитки на 2147 місць, у коледжах - 9 гуртожитків.

Голова експертної комісії

Б.В.Борисюк

Зміцненню здоров'я студентів слугують стадіон «Колос», майданчики для літніх видів спорту з синтетичним покриттям, оздоровчо-відновлювальний центр, зала для настільного тенісу, траса для змагань з біатлону. Є крита спортивна зала.

Розвиваються різноманітні форми інтеграції з вищими навчальними закладами I-II рівня акредитації та ліцеями області. Кращі їх випускники отримують право продовжити навчання за скороченим терміном в СНАУ.

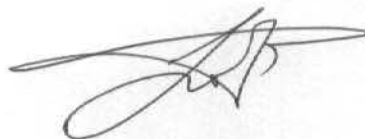
Високий рівень навчально-матеріальної бази, професіоналізм професорсько-викладацького складу, загальнодержавне і міжнародне визнання результатів діяльності, вагомий внесок у розвиток національної освіти і науки дають право вважати Сумський національний аграрний університет повноправним навчальним, науковим і культурним центром.

З метою підготовки висококваліфікованих фахівців наукова та методична ради факультету працюють над проблемою якісного методичного забезпечення самостійної роботи студентів, аудиторних занять, поточного та підсумкового контролю, над впровадженням у навчальний процес інноваційних технологій та методів навчання, підвищенням кваліфікації педагогічних працівників. Вирішенню цих проблем сприяє тісний контакт з Інститутом ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України, Деснянсько-Старогутським національним природним парком, Гетьманським національним природним парком, Інститутом рослинництва ім. В.Я.Юр'єва, Інститутом сільського господарства Північного Сходу НААН України, Інститутом Захисту рослин НААН, Інститутом картоплярства НААН, Національним науковим центром «Інститут ґрунтознавства та агрохімії ім. О.М.Соколовського», дослідною станцією луб'яних культур Інституту сільського господарства Північного Сходу НААН України, Інститутом олійних культур НААН.

Підготовку фахівців за напрямом 101 «Екологія» в Сумському НАУ було розпочато в 2012 році. Навчання студентів за даним напрямом організовано за освітньо-професійною програмою вищої освіти, здійснюється підготовка фахівців за денною формою навчання на базі освітнього ступеня «Бакалавр».

Станом на 01.01.2016 року чисельність студентів, які навчаються за освітньо-професійною програмою «Бакалавр» напряму «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» складає 91 студент. Набір 2015 року складав 47 осіб (ліцензований обсяг 50 осіб).

Голова експертної комісії

Б.В.Борисюк

До складу факультету входить сім кафедр: «Садово-паркового та лісового господарства», «Екології та ботаніки», «Землеробства, ґрунтознавства та агрохімії», «Рослинництва», «Захисту рослин», «Селекції та насінництва», «Біотехнології та фітофармакології».

Загальна навчальна площа на факультеті агротехнологій та природокористування становить 34084 кв.м., в тому числі навчальна – 22722 кв.метрів. Факультет повністю забезпечений аудиторним фондом. Ліцензований обсяг прийому на факультеті становить 275 денної та 225 осіб заочної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр», 115 денної та 145 осіб заочної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст», та 100 осіб денної та 30 осіб заочної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр» за спеціальністю «Агрономія», «Садово-паркове господарство», «Захист рослин». Серед студентів факультету – 95% навчаються за рахунок бюджетного фінансування, а решта 5% – на комерційних умовах за відповідними угодами.

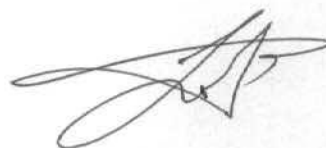
Підготовка фахівців нового покоління здійснюється шляхом реструктуризації навчального процесу за рахунок збільшення часу на самостійну роботу студентів та виконання ними індивідуальних творчих завдань (проектів), впровадження інноваційних технологій навчання та електронних інформаційних ресурсів і створення нового покоління методичного забезпечення організації навчального процесу за кредитно-модульною системою.

Фонд літератури бібліотеки складає 287394 томів, у тому числі 127773 томів навчальної і 53969 томів наукової літератури, періодичної – 53860, літературно-художньої – 12269, рідкісної та цінної – 495. Фонд літератури щороку оновлюється за рахунок нових видань українською мовою.

Факультет активно працює над впровадженням нових комп'ютерних технологій у навчальний процес, створенням єдиної комп'ютерної мережі, є можливість доступу викладачів і студентів до Інтернету, як джерела інформації.

Ефективно працює електронна бібліотека, що має у своєму ресурсі 7173 тис. електронних навчально-методичних та наукових розробок; електронні читальні зали на 33 місця. У спеціалізованих комп'ютерних аудиторіях студенти, аспіранти і докторанти мають широкий доступ до бібліотечних ресурсів та мережі Internet.

Голова експертної комісії

Б.В.Борисюк

Лекційні аудиторії оснащено сучасними технічними засобами: мультимедійними комплексами, слайдопроекторами, ПК, спеціальними екранами та ін. Мультимедійні комплекси надають можливість викладачам використовувати ресурси Інтернет, електронної бібліотеки університету, власні ресурси під час проведення лекційних та практичних занять.

Діє редакційно-видавничий центр, що забезпечує редагування та друк навчально-методичної, наукової літератури та іншої друкованої продукції обсягом до 2000 д.а. щороку.

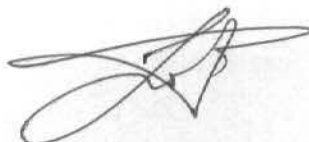
Високу якість фахівців забезпечує ефективна система практичної підготовки студентів. Щорічно університет укладає близько тисячі договорів з підприємствами і організаціями різних форм власності на проходження практики студентів.

В університеті сформовані і функціонують наукові школи з проблем формування механізмів ефективної діяльності підприємств, стратегії розвитку та їх моделювання, еволюції і функціонування механізму управління та розвитку економічних систем, трансформації споживчої кооперації в ринкову економіку, розвитку кооперативного сектору економіки, удосконалення бухгалтерського обліку, методології та практики сучасного менеджменту, маркетингової діяльності підприємств на ринку товарів і послуг, дослідження споживчих властивостей, асортименту, якості та оцінювання конкурентоспроможності товарів, прогресивних харчових технологій, теоретичних основ інформатики та кібернетики, евклідової комбінаторної оптимізації, управління персоналом та економіки праці, проектування навчально-виховних систем у вищій школі, популяційної екології рослин.

Університетом видається науковий журнал «Вісник СНАУ» (серії «Економіка і менеджмент», «Фінанси і кредит», «Агрономія і біологія» «Тваринництво», «Будівництво», «Механізація та автоматизація виробничих процесів», «Ветеринарна медицина»), матеріали та збірники доповідей науково-практичних та науково-методичних конференцій.

Міжнародна діяльність здійснюється шляхом контактів з міжнародними фондами, залучення іноземних фахівців до викладання окремих спеціальних курсів для студентів і участі у короткотермінових семінарах (циклових заходах) для бізнесових організацій і системи споживчої кооперації, співробітництва з вищими закладами освіти за кордоном, обміну науково-педагогічними працівниками.

Голова експертної комісії

Б.В.Борисюк

За останні 5 років заяви всіх студентів про поселення в гуртожиток задовольнялись. Для сімейних студентів в гуртожитку № 3 виділено окрему секцію. Поселення студентів, за погодженням з деканатом, проводить студентська профспілка. Студенти факультету агротехнологій та природокористування проживають у гуртожитку № 1 по вул. Г.Кондратьєва 160/3. Гуртожиток № 1 побудовано в 1979 р., він має 5 поверхів секційного розташування по 17-19 місць. На кожній секції є кухня з електричними плитами на три конфорки, з 2 столами і 2 раковинами, з балконом і санвузлом на 2 кабіни, з умивальником на 2 раковини. На дві секції, тобто на 36 студентів, обладнано побутову кімнату на 17 м². В гуртожитку влаштовано окремі секції для хлопців та дівчат. Забезпеченість гуртожитком студентів факультету агротехнологій та природокористування складає 100 % від потреби.

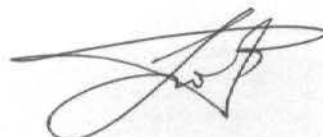
Заняття з фізичного виховання проводяться в спортивному залі загальною площею більш 600 м², обладнаному сучасним устаткуванням, на двох стадіонах і спортивних майданчиках для баскетболу, волейболу. В зимовий період на території спортивного комплексу обладнується лижня та інші споруди для зимових видів спорту. На вузівських змаганнях збірні команди факультету агротехнологій та природокористування посідають призові місця майже з усіх видів спорту. При спортзалі працює оздоровчий центр. В третьому гуртожитку обладнано медичний пункт, де студентам та викладачам надається, в разі потреби, перша медична допомога.

Навчальний процес Сумського національного аграрного університету – це структурована система організаційних і дидактичних заходів, спрямованих на реалізацію змісту освіти певного освітньо-кваліфікаційного рівня відповідно до вимог державних стандартів.

Навчальний процес базується на принципах науковості, гуманізму, демократичності, безперервності та ступеневості освіти. При цьому він орієнтується на формування освіченої, гармонійно розвинутої особистості, здатної до постійного оновлення знань, професійної мобільності та прискореної адаптації в умовах транзитивності економіки сільського і лісового господарства.

Діяльність університету спрямована на задоволення освітніх потреб людини, суспільства, держави відповідно до **Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Положення про вищий**

Голова експертної комісії

Б.В.Борисюк

навчальний заклад освіти», «Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах».

Освітня діяльність в університеті має світський характер, захищена від втручання політичних партій та громадських і релігійних організацій.

Концепція освітньої діяльності Сумського національного аграрного університету визначається його статусом національного вищого навчального закладу аграрного профілю, головною метою якого є подальше інтегрування у світову освітню систему та утвердження у статусі міжнародного.

Підготовку фахівців за напрямом 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» здійснює кафедра Екології та ботаніки факультету агротехнологій та природокористування із залученням інших кафедр та структурних підрозділів університету. Кафедра Екології та ботаніки має практичний досвід у підготовці фахівців з галузі знань 0401 «Природничі науки» напряму підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування».

Висновок: акредитаційна справа містить всі необхідні матеріали, які відповідають оригіналам документів, що були надані в розпорядження експертної комісії та державним акредитаційним вимогам.

2. Формування контингенту студентів

Контингент студентів формується відповідно до обсягу, зазначеного у ліцензії.

Робота з профорієнтації потенційних вступників на програми підготовки бакалаврів здійснюється відповідними структурними підрозділами університету.

Інформація про спеціальності Сумського національного аграрного університету щорічно розміщується в довідниках для абітурієнтів та періодичних виданнях. Кафедри вивчають потреби Північно-східного регіону України у фахівцях, проводять профорієнтаційні виступи по телебаченню та радію, дні відкритих дверей, рекламу в Інтернет, ЗМІ.

Викладачі випускової кафедри під час проведення конференцій, круглих столів, тематичних зустрічей розповідають потенційним абітурієнтам загально-освітніх шкіл м.Суми та випускників Сумської області

Голова експертної комісії

Б.В.Борисюк

про можливості та переваги навчання за цим напрямом, а також про перспективи для подальшого працевлаштування.

Для вступу до бакалавратури передбачені сертифікати зовнішнього незалежного оцінювання відповідно до Правил прийому Сумського НАУ.

На 2016 навчальний рік випуск бакалаврів складатиме 21 особа, які планують продовжувати навчання в магістратурі за спеціальністю 101 «Екологія» (ліцензійна справа зареєстрована в департаменті наукової діяльності та ліцензування ВНЗ Міністерства освіти і науки, реєстраційний №1058 від 17.04.2016 р.).

Висновок: Формування контингенту студентів проводиться відповідно до встановлених державних вимог.

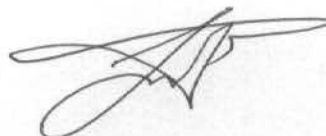
3. Зміст підготовки фахівців

Підготовка фахівців за напрямом 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» здійснюється кафедрою екології та ботаніки за багатоступеневою схемою у відповідності до законодавства.

Навчальний план напрямом 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» розроблено на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів, відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики щодо змісту освіти і навчання, кваліфікаційних вимог до соціально-виробничої діяльності бакалавра. Нормативна частина навчального плану напрямом повністю побудована на чинних стандартах освіти, як з боку виконання співвідношень (у годинах) між циклами дисциплін, так і дотримання їх переліку та обсягів навчального часу. На нормативну частину відводиться 60% від загального обсягу кредитів, на варіативну – 40%. Варіативна частина навчального плану враховує потреби ринку праці, індивідуального плану підготовки, вибраної студентом спеціалізації та блок за виробом закладу, що враховує історичні, наукові, освітні традиції університету, його європейську направленість у підготовці конкурентоспроможного фахівця для аграрного сектора економіки.

Навчальний план визначає послідовність вивчення дисциплін, конкретні форми проведення занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми проведення підсумкового контролю, а також обсяг часу, передбаченого на самостійну роботу студентів.

Голова експертної комісії

Б.В.Борисюк

Всі дисципліни, передбачені навчальним планом підготовки бакалаврів за напрямом, забезпечені навчальними та робочими навчальними програмами, які визначають їх інформаційний обсяг, рівень сформованості вмінь та знань; перелік рекомендованих підручників, інших методичних та дидактичних матеріалів.

Програма підготовки бакалаврів на основі загально-освітньої школи передбачає 4 роки навчання (240 кредитів ECTS). За цей період студент повинен засвоїти нормативні та вибіркові навчальні дисципліни, успішно скласти екзамени та заліки, захистити 4 курсові роботи, пройти виробничу практику на виробництві чи підприємстві (6 тижнів). Державна атестація передбачає комплексний фаховий іспит з напрямку 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування».

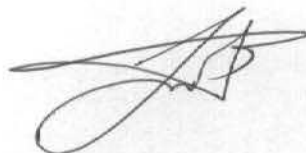
Навчальний процес викладання дисциплін поєднується з гуманізацією освіти, трудовим, правовим і естетичним вихованням студентів. Виховна робота проводиться за планом, затвердженим вченою радою факультету агротехнологій та природокористування. Викладачі кафедри, куратори академічних груп, систематично проводять виховну роботу під час кураторських годин, в гуртожитку, через спільні культурно-масові заходи тощо. Ці види робіт відображені в індивідуальних планах роботи викладачів, щорічних планах та звітах кафедри з виховної роботи.

Визначальну роль при підготовці фахівців відводиться науково-дослідній роботі студентів (НДРС), яка носить більш індивідуальний характер, і проводиться, як правило, за науковими напрямами кафедри. Студенти приймають активну участь у роботі наукових гуртків кафедри, виступають з доповідями на конференціях, приймають участь у конференціях.

Практична складова підготовки має на меті набуття та закріплення студентами вмінь та знань, необхідних для вирішення професійних завдань. Кафедра має філії, створені на базі національного природного парку «Деснянсько-Старогутський» та Гетьманського національного природного парку. Крім того, були укладені угоди з 15 регіональними підприємствами, що дозволяє активно використовувати їх потенціал в навчальному процесі підготовки бакалаврів.

Випусковою кафедрою розроблено методичні вказівки щодо виконання курсових робіт, програми державних екзаменів та критерії оцінювання знань і вмінь студентів.

Голова експертної комісії

Б.В.Борисюк

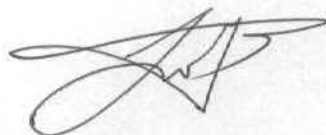
Комісією перевірено інформацію про зміст і бази практики для підготовки бакалаврів з напрямку 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» (вибірково перевірено 3 угоди). Встановлено, що всі угоди на практику, оформлені належним чином, є в наявності.

Висновок: зміст підготовки бакалаврів за напрямом 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» в цілому відповідає державним акредитаційним вимогам.

4. Організаційне та навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності напрямку 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування»

Проведення навчально-виховного процесу здійснюється за вимогами кредитно-трансферної системи організації навчального процесу. Створена структура управління і контролю за навчально-виховним процесом ВНЗ. Складаються навчальні плани, навчальні програми дисциплін, формується планування навчально-виховного процесу з урахуванням директивних матеріалів та досвіду ВНЗ. Комісія відзначає, що організація навчального процесу здійснюється відповідно до навчального плану, графіку навчального процесу, розкладу занять, затверджених ректором університету. Графік навчального процесу раціонально розподіляє лекційне та практичне навантаження студента протягом тижня. Комісія перевірила наявність розроблених навчально-методичних комплексів з усіх навчальних дисциплін для бакалаврів напрямку 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування», що включають в себе навчальні програми, робочі навчальні програми, плани лекційних та практичних занять, методичні рекомендації для проведення практичних занять та для самостійної роботи студентів, питання для самоконтролю, переліки основної і додаткової літератури та пакети комплексних контрольних робіт. Встановлено, що всі дисципліни навчального плану забезпечені навчально-методичними комплексами, які складені належним чином і спрямовані на забезпечення достатньої професійної підготовки фахівців, активізацію індивідуальної та самостійної роботи студентів, впровадження ефективних форм організації навчання. Виробнича практика та курсове проектування повністю забезпечені методичними матеріалами.

Голова експертної комісії

Б.В.Борисюк

Аналіз розробленої викладачами кафедри Екології та ботаніки навчально-методичної документації показав, що вона відповідає сучасному рівню вимог, відбиває проблемний підхід до змісту навчання, враховує вимоги до формування необхідних професійних навичок та вмій у студентів.

У навчальному процесі використовуються інформаційні технології, глобальна комп'ютерна мережа Internet, електронні варіанти конспектів лекцій, технічні засоби навчання (мультимедійний проектор, показ відеофільмів, комп'ютерних програм тощо), форми активізації самостійної роботи студентів з презентацією виконаних індивідуальних завдань. Проміжний та підсумковий контроль проводиться з використанням комп'ютерної техніки.

В університеті створений електронний банк навчально-методичних та наукових видань науково-педагогічних працівників університету «Репозиторій». Розроблено структуру банку даних, здійснюється його постійне змістовне наповнення згідно з визначеним переліком дисциплін навчального плану.

Всі наукові та методичні розробки професорсько-викладацького складу розміщені в «Репозиторії», що дає можливість користуватись ними у будь-який час з електронних джерел.

Видавнича діяльність кафедри екології та ботаніки спрямована на підвищення ефективності навчального процесу. За два останні роки викладачами кафедри опубліковано 14 фахових статей; 59 публікацій у інших виданнях, а також підготовлено і надруковано 18 методичних розробок, 1 підручник, 1 монографія. Частина з цієї літератури забезпечує підготовку бакалаврів напряму 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування».

Члени комісії ознайомились з автоматизованою системою обліку та управління навчальним процесом. Ця система передбачає автоматичну передачу до навчальної частини всієї інформації про стан навчального процесу, звітної документації сесій, атестацій, контролю знань студентів.

Висновок: організаційне та навчально-методичне забезпечення підготовки бакалаврів відповідає державним вимогам акредитації. Однак, необхідно продовжити роботу з підготовки навчальних посібників та методичного забезпечення самостійної роботи студентів з урахуванням вимог Європейської кредитно-трансферної системи.

Голова експертної комісії

Б.В.Борисюк

5. Інформаційне забезпечення навчального процесу

Починаючи з 1996 року в університеті діє наскрізна комп'ютерна підготовка фахівців, яка передбачає поступове, протягом 1-5 курсів, засвоєння студентами сучасної інформаційних технологій керування виробництвом і набуття необхідного комплексу знань для запровадження цих технологій в практичну діяльність. Забезпеченість пакетами прикладних програм (ПЕОМ) з дисциплін навчального плану становить 100%.

Керівництвом Сумського національного аграрного університету проводяться роботи по придбанню додаткового ліцензованого програмного забезпечення, в тому числі навчальних програм. На старших курсах проходить системне опанування спеціальними прикладними програмами VITAL, ANONS, PAST, GROWS та ін.

Забезпечення навчальною та науковою інформацією студентів і викладачів здійснює наукова бібліотека університету. Широкому і всебічному використанню бібліотечного фонду сприяє довідково-бібліографічний апарат: алфавітний та систематичний каталоги, алфавітно-предметний каталог, бібліографічні покажчики, списки літератури.

Бібліотека має свій WEB-сайт, автоматизований облік студентських читацьких карток, електронну видачу підручників, електронну бібліотеку з більш 30 тис. електронних видань у внутрішній мережі університету. В університеті затверджено програму «Наукова бібліотека», яка передбачає щорічні витрати на збільшення матеріально-технічної бази бібліотеки, впровадження в практику її діяльності нових інформаційних та телекомунікаційних технологій, обладнання сучасною комп'ютерною технікою.

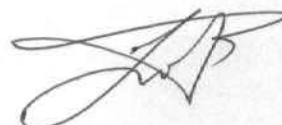
Книжковий фонд Сумського національного аграрного університету становить понад 230 тис. примірників.

Щорічно проводиться поновлення фондів навчальної, наукової, художньої та періодичної літератури.

В читальних залах бібліотеки забезпечено доступ до Інтернет. Забезпеченість студентів рекомендованими підручниками (навчальними посібниками, в тому числі електронними), що знаходяться у бібліотеці університету складає 100%.

Висновок: інформаційне забезпечення дисциплін є достатнім і повністю відповідає державним вимогам з акредитації.

Голова експертної комісії

Б.В.Борисюк

6. Кадрове забезпечення навчально-виховного процесу

Профільюючою кафедрою для підготовки фахівців за напрямом 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» є кафедра «Екології та ботаніки». Крім цього, до навчального процесу залучені кафедри української та іноземних мов; права; аграрного менеджменту; садово-паркового та лісового господарства; математики, фізики та комп'ютерних технологій; історії України та філософії, землеробства, ґрунтознавства та агрохімії та інші.

Загальна чисельність професорсько-викладацького складу, які забезпечують підготовку бакалаврів за навчальним планом складає 39 осіб, з яких:

- докторів наук, професорів – 9 (23,0%);
- кандидатів наук, доцентів – 30 (77,0%).

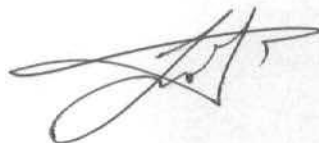
Перевірка особових справ науково-педагогічних працівників, які за напрямом 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» підтвердила їх науково-педагогічну кваліфікацію, наявність розроблених відповідних навчально-методичних матеріалів, наукових публікацій, в т.ч. у провідних міжнародних виданнях.

Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників здійснюється згідно з річними планами підвищення кваліфікації, складеними на підставі перспективних планів та договорів з органами державної влади, місцевого самоврядування, навчальними закладами і науковими установами. Перепідготовка професорсько-викладацького складу кафедри здійснюється у формі стажування в провідних науково-виробничих установах та на споріднених кафедрах університетів. Підвищення наукової та педагогічної кваліфікації відповідає напрямам та змісту дисциплін, що викладаються. У Сумському національному аграрному університеті діє система підбору викладацьких кадрів на конкурсній основі.

Експерти встановили, що за останні 5 років підвищили кваліфікацію всі викладачі університету, які забезпечують підготовку бакалаврів напряму 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування».

Випускова кафедра «Екології та ботаніки» була заснована 2 вересня 2013 року. На 01.01.2016 року професорсько-викладацький склад кафедри: 2 – доктора наук, професора (20 %); 1- кандидат наук, професор (10 %); 7 – кандидатів наук, доцентів (70%).

Голова експертної комісії

Б.В.Борисюк

Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями випускової кафедри, які забезпечують викладання фахових дисциплін навчального плану становить 100% (з них професорів, докторів наук – 30 %), в тому числі на постійній основі – 100%.

Очолює кафедру доктор біологічних наук, професор Скляр Вікторія Григорівна, має 171 працю, з них 131 наукову (у т.ч. 52 у фахових виданнях і співавторство у монографії) та 40 навчально-методичного характеру (в т.ч. 5 навчальних посібників та 3 підручники). Є учасником низки міжнародних наукових конференцій в Україні, Росії, Німеччині, Чехії, Болгарії.

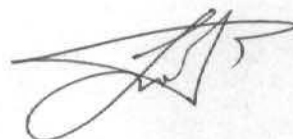
Скляр В.Г. здійснює керівництво науковою роботою кафедри та підготовкою аспірантів. Протягом 2007-2009 рр. була відповідальним виконавцем двох держбюджетних тем, виконуваних на замовлення Державної служби заповідної справи Міністерства охорони навколишнього природного середовища: «Інвентаризація природних комплексів територій та об'єктів природно-заповідного фонду у Полтавській, Кіровоградській та Луганській областях» та «Інвентаризація природних комплексів територій та об'єктів природно-заповідного фонду Хмельницької та Вінницької областей».

Керувала виконанням двох господоговорних тем («Підготовка документації для визнання парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення Будинку-музею А.П. Чехова як об'єкта природно-заповідного фонду» та «Розробка проекту створення ландшафтного заказника місцевого значення «Гульбище» та проекту зміни меж ландшафтного заказника місцевого значення «Дібрівка» в Недригайлівському районі»).

Здійснює роботу зі створення нових територій та об'єктів природно-заповідного фонду (ПЗФ) і розбудови екомережі Сумської області. Є автором (співавтором) наукових обґрунтувань із формування нових об'єктів ПЗФ. Ці обґрунтування увійшли до складу проектної документації щодо:

- зміни меж ботанічної пам'ятки природи загальнодержавного значення «Яблуня-колонія» та збільшення її площі із 0,06 га до 0,1 га (Указ Президента України «Про території та об'єкти природно-заповідного фонду загальнодержавного значення» за № 1238/2005 від 12.09.2005);
- створення ландшафтного заказника місцевого значення «Образ» (на площі 23,8 га) (рішення сесії Сумської обласної ради від 18 листопада 2011 року);

Голова експертної комісії

Б.В.Борисюк

- створення парку пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Будинок-музей А.П. Чехова» (на площі 2,3 га) (рішення сесії Сумської обласної ради від 24 січня 2014 року).

Є членом редакційної колегії «Віснику Сумського національного аграрного університету». Володіє англійською, російською мовами та сучасними комп'ютерними технологіями.

Дослідження викладачів кафедри загалом проводяться згідно індивідуальних наукових досліджень. Викладачі кафедри є науковими керівниками магістрантів, аспірантів та здобувачів. За їх участі і під керівництвом щорічно видається низка наукових публікацій у галузі природничих досліджень.

Базова освіта викладачів, які здійснюють навчальний процес з підготовки бакалаврів, відповідає профілю дисциплін, які вони викладають, а також підтверджується підвищенням кваліфікації та науковою діяльністю.

Аналіз кадрового забезпечення навчального процесу показав, що наявність та якість науково-педагогічного складу випускової кафедри відповідає вимогам щодо кадрового забезпечення підготовки бакалаврів напряму 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування».

Висновок: кадровий склад кафедр, які забезпечують підготовку та випуск фахівців за напрямом 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» відповідає державним акредитаційним вимогам.

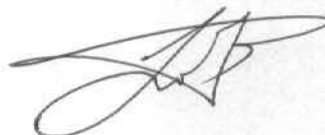
7. Матеріально-технічне забезпечення навчального процесу

Сумський національний аграрний університет має необхідні площі для науково-педагогічного персоналу, які складаються із площ кафедр університету, спеціалізованих лабораторій та приміщень, обладнаних комп'ютерними місцями.

Навчальні приміщення, кафедри факультетів, службові кабінети Сумського національного аграрного університету оснащені необхідними сучасними меблями, технічними засобами, приладами, забезпечено стабільне та оперативне постачання обладнання, надання послуг, які необхідні для здійснення навчального процесу і наукової діяльності.

Матеріально-технічна база університету розвивається стабільно і

Голова експертної комісії

Б.В.Борисюк

планомірно. За останні роки виконано капітальні і поточні ремонти усіх наявних приміщень, здійснено благоустрій прилеглої території, продовжується будівництво навчально-лабораторного корпусу.

В університеті створено усі необхідні умови для занять студентів фізичним вихованням і спортом. На території університету обладнано сучасний стадіон, тренажерний майданчик, три спортивні майданчики. Для забезпечення медичного обслуговування студентів використовується студентський медичний пункт, який розміщений на території університету.

За ініціативою студентського самоврядування, профспілкового комітету аспірантів, студентів та за підтримки керівництва Сумського НАУ в університеті розроблена програма по забезпеченню умов для навчання мало мобільних груп студентів (інклюзивна освіта) та студентів з обмеженими можливостями. Розроблені заходи по будівництву пандусів, спеціалізованих лабораторій та інших умов для зручного пересування і навчання вищевказаних груп студентів.

Згідно з законом України «Про охорону праці» в університеті функціонує служба охорони праці, складаються комплексні заходи щодо досягнення встановлених нормативів безпеки гігієни праці та виробничого середовища.

Всі наявні об'єкти соціально-побутової сфери є власністю Сумського національного аграрного університету. Орендовані приміщення відсутні.

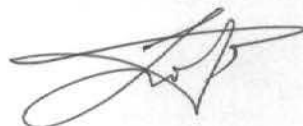
Станом на 01.01.16 р. навчальна площа на 1 студента в університеті – складала 34,6 м², розрахункова кількість комп'ютеризованих навчальних місць на 100 студентів – 12,2.

До об'єктів соціально-побутової сфери університету відносяться: гуртожиток № 1 на 450 л/місць; гуртожиток № 2 на 450 л/місць; гуртожиток № 3 на 450 л/місць; гуртожиток № 4 на 450 л/місць; готель на 29 л/місць; сучасна актовна зала на 450 місць; Центр первинної медико-санітарної допомоги; медичний пункт; їдальні, буфети; комбінат харчування; фізкультурно-оздоровчий комплекс.

Усі будівлі та споруди знаходяться на балансі Сумського НАУ і відповідають техніко-санітарним вимогам експлуатації (санітарний паспорт від 10.01.2016 року).

Наявність власних потужних навчальних площ забезпечує повноцінне провадження навчального процесу. На випусковій кафедрі за власною методологією розроблено на сучасній базі та впроваджено в навчальний

Голова експертної комісії

Б.В.Борисюк

процес багатофункціональні лабораторні стенди, оснащені складною електронно-вимірювальною технікою і приладами, які дозволяють у повному обсязі проводити як навчальні, так і наукові дослідження.

Для належного матеріально-технічного забезпечення навчального процесу кафедра «Екології та ботаніки» постійно проводить модернізацію та вдосконалення навчальних лабораторій. Службові приміщення кафедри відповідають вимогам, всі викладачі і аспіранти забезпечені робочими місцями. Кафедра має потужний арсенал комп'ютерної та мультимедійної техніки.

Висновок: рівень матеріально-технічної бази університету відповідає державним вимогам з акредитації.

8. Характеристика наукової діяльності

Навчальний процес за напрямом 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» тісно пов'язаний з системою наукової діяльності випускової кафедри екології та ботаніки. Ефективно функціонують та взаємодіють між собою усі складові цієї системи:

- наукові напрямки досліджень та наукові школи;
- міжнародні наукові зв'язки та участь науковців кафедр у національних та міжнародних наукових товариствах, спілках та об'єднаннях;
- кафедральні наукові семінари;
- підготовка науковців вищої кваліфікації через аспірантуру;
- наукові дослідження викладачів;
- стажування викладачів та співробітників;
- магістерські, бакалаврські та студентські дослідження;
- студентські проблемні науково – дослідні гуртки;
- наукові та науково – педагогічні публікації;
- щорічні регіональні, всеукраїнські та міжнародні науково – технічні конференції;
- студентські олімпіади та конкурси;
- філії кафедр та стажування студентів на провідних підприємствах регіону.

На факультеті агротехнологій та природокористування університету сформувалися 8 основних наукових шкіл, за тематикою яких проводять дослідження усі викладачі випускових кафедр, а також аспіранти та

Голова експертної комісії

Б.В.Борисюк

студенти спеціальностей факультету. Це наукові школи, які створили і очолюють доктори сільськогосподарських та біологічних наук, професори Кожушко Н.С., Подгаєцький А.А., Жатов О.Г., Харченко О.В., Власенко В.А., Троценко В.І., Онопрієнко В.П., Скляр В.Г., Мельник А.В.

На кафедрі здійснюється підготовка 4-х аспірантів денної форми навчання за спеціальністю 03.00.05 – ботаніка.

Кафедра «Екології та ботаніки» є засновником міжнародного Інтернет-симпозіуму «Популяційна екологія: сучасний стан, точки росту». Співробітники кафедри підтримують зв'язки та співпрацюють з провідними науковцями як України, так і закордонних держав. Тісні творчі зв'язки поєднують кафедру з знаними підприємствами, науково-дослідними та природоохоронними установами України, з яким проводяться наукові дослідження та впровадження їх результатів у виробництво.

Бакалаври залучаються до науково-дослідницької роботи також через наукові студентські гуртки та проблемні наукові групи.

Організація, підготовка учасників та проведення студентських олімпіад і конкурсів також є однією зі складових науково-дослідної роботи студентів. Ефективно працюють філії кафедри в установах природно-заповідного фонду.

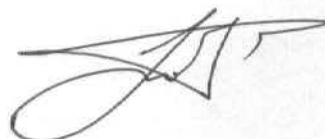
Науковці кафедр беруть активну участь у роботі різних науково-технічних виставок, де демонструють свої наукові розробки.

Висновок: ефективна наукова діяльність випускової кафедри «Екології та ботаніки» базується на її високому науковому потенціалі і позитивно впливає на якість навчального процесу підготовки фахівців зазначеного напрямку.

9. Якість підготовки фахівців

Основними заходами в полішенні якості підготовки фахівців є: вдосконалення робочих навчальних планів; розробка комплексів науково-методичного забезпечення з кожної дисципліни (робочі програми, методичне забезпечення до вивчення дисципліни, використання практичних та лабораторних занять, курсового проектування, використання можливостей баз практик, створення інформаційно-довідкової системи кафедрального користування з питань підтримки всіх видів навчального процесу з фаху); використання матеріалів підвищення кваліфікації викладачів; обмін методичними розробками із сторонніми організаціями; відслідковування і урахування вимог потенційних замовників випускників.

Голова експертної комісії

Б.В.Борисюк

За результатами екзаменаційних сесій можна відмітити досить високий рівень успішності студентів бакалаврів, але середній рівень має суттєві коливання серед комплексу дисциплін.

З метою контролю поточної успішності проводяться планові контрольні заходи у вигляді поточних атестацій на початку семестру, в середині семестру та за три тижні перед екзаменаційною сесією, що сприяє підвищенню поточної успішності. Показники успішності за результатами виконання бакалаврами комплексних контрольних робіт (ККР) з дисциплін професійної підготовки показують високий їх рівень знань.

При вивченні окремих дисциплін кафедрами практикується залучення студентів до самостійного вивчення окремих тем за які студенти звітують індивідуальними контрольними роботами, що в кінцевому підсумку формує рівень індивідуальної успішності.

В програмі підготовки фахівця значне місце відводиться питанням проектування, моделювання та розробки програмного забезпечення для інформаційних управляючих систем в інноваційній діяльності сільського господарства та природоохоронної галузі. Розробка курсових проектів і робіт сприяє закріпленню теоретичних знань і є базою підготовки для розробки курсових робіт.

Результати виконання комплексних контрольних робіт показали, що студенти мають достатній рівень теоретичної та практичної підготовки згідно з визначеним освітньо-кваліфікаційним рівнем.

Про успішність якісних показників підготовки студентів факультету агротехнологій та природокористування за напрямом, що акредитується свідчать результати виконання курсових робіт, де абсолютна успішність склала 100%, якісна - 80 % і з середнім балом 4,2.

Тематика курсових робіт затверджується на засіданні кафедри екології та ботаніки, вченій раді факультету. Підготовка курсових робіт відбувається з урахуванням змісту методичних рекомендацій щодо написання курсових робіт, затверджених методичною радою університету в установленому порядку.

Про якість підготовки фахівців свідчить і активна участь студентів у науково-дослідній роботі кафедри, де виконуються наукові дослідження, госпдоговорні теми. Результатом проведеної роботи є грамоти та подяки наукових керівників та студентів.

Голова експертної комісії

Б.В.Борисюк

Відповідно до профорієнтаційної роботи ректоратом вивчалася подальша доля випускників факультету агротехнологій та природокористування і адаптація їх у виробничій сфері.

Надходить багато позитивних відгуків за якість підготовки фахівців, а також запитів на працевлаштування майбутніх випускників факультету, як з сільськогосподарських підприємств так і підрозділів Міністерства аграрної політики та продовольства України, регіональних установ та закладів.

Виконання комплексних контрольних робіт з дисциплін гуманітарного та соціально-економічного циклу, циклу дисциплін професійної та практичної підготовки було призначено за наказом ректора університету.

Перевірку залишкових знань пройшли усі бакалаври денної форми навчання. Вони продемонстрували в середньому 100% успішності та 56 % якості засвоєння навчальних дисциплін у 2015-2016 навчальному році.

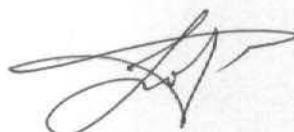
Середній показник, який визначає успішність та якість навчання бакалаврів з дисциплін весняного семестру (результати попередньої сесії) становить: успішність – 100%, якість – 76%, що відповідає вимогам до акредитації напряму.

Експертною комісією було проаналізовано програму виробничої практики, структуру та вимоги щоденників студентів, їх звіти та характеристики. Встановлено, що практичну підготовку бакалаврів організовано відповідно до вимог сучасної аграрної освіти, оцінки виставляються комісією на кафедрі об'єктивно і у повній відповідності до чинних вимог. Виробничу практику студенти проходили у кращих лісогосподарських, аграрних підприємствах області, державній екологічній інспекції та установах природно-заповідного фонду. За підсумками практики бакалаври здебільшого отримали оцінки «добре» та «відмінно». Керівники практики (від господарств, підприємств і організацій) у своїх характеристиках досить високо оцінили рівень підготовки майбутніх фахівців.

Висновок: якість підготовки бакалаврів напряму 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» відповідає нормативним акредитаційним вимогам.

Голова експертної комісії

Б.В.Борисюк

10. Опис внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти в університеті.

З метою системного моніторингу якості освітньої діяльності у Сумському національному аграрному університеті згідно вимог Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII розроблено низку заходів, з впровадженням яких досягнута дієвість системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

Основною системного підходу до контролю якості освіти в університеті стала власна розробка порталу автоматизованої системи керування навчальним процесом. У її складі кожний викладач має свій персональний електронний кабінет та може тримати інформацію про розклад, списки студентів кожної групи, власне навчальне навантаження, робочі навчальні плани, а також має можливість вносити інформацію про відвідування студентами занять та їхню успішність.

Важливе значення для організації навчання студентів є функціонування в університеті електронної бібліотечної системи, завдяки якій у користувачів є можливість здійснювати пошук необхідних видань за розподіленим електронним каталогом, де представлені електронні каталоги бібліотеки СНАУ й усіх його коледжів. Організований авторизований доступ до повнотекстових баз «Електронна бібліотека», «Фонд електронних документів». На сайті бібліотеки надається інформація про нові надходження видань, інформація про культурно-просвітницькі заходи. Як вже зазначалося, сформовано електронний репозиторій Сумського НАУ.

В університеті активно реалізується Дистанційна форма навчання через Інтернет із використанням платформи Moodle та успішно функціонує центр Дистанційного навчання СНАУ. Процес дистанційного навчання поєднує самостійне засвоєння матеріалу дистанційного курсу, перевірку своїх знань за допомогою тестів та інших завдань в дистанційному курсі і активне спілкування з тьютором (викладачем). Спілкування з викладачем відбувається в on-line та off-line режимах: чати, форуми, електронна пошта, відео-конференції.

На офіційному веб-сайті університету, який має зв'язок з порталом порталу автоматизованої системи керування навчальним процесом, також розміщено дані про організацію навчально-методичної, наукової та виховної роботи в університеті. На веб-сайті висвітлюються питання

Голова експертної комісії

Б.В.Борисюк

міжнародного співробітництва вишу, у тому числі надається інформація про пропонувані гранти та стипендії.

Отже, можливості, розроблених в університеті електронних ресурсів, дають змогу викладачам випускової кафедри «Екології та ботаніки» зручно та швидко наповнювати, коригувати методичні розробки, відслідковувати самостійну роботу бакалаврів у мережі, проводити автоматизований облік знань студентів на основі розроблених тестів з усіх дисциплін навчального плану, здійснювати підрахунок загальних балів в електронному журналі викладача.

З метою запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях здобувачів вищої освіти університету фахівцями відділу функціонування та удосконалення обслуговуючих навчальних програм впроваджується програмне забезпечення «Anti-Plagiarism». Це потужний допоміжний апарат, що дозволяє викладачам кафедри екології та ботаніки коригувати наукові надбання бакалаврів та відповідально ставитись студентству до написання курсових та наукових робіт.

Викладачі кафедри «Екології та ботаніки» розробили Критерії оцінювання знань та вмінь бакалаврів напряму 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування», якими керуються під час проведення поточного та підсумкового контролю. Критерії були схвалені Вченою радою університету та затверджені ректором.

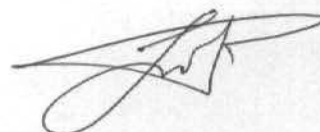
Висновок: в університеті досягнута дієвість системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти шляхом впровадження електронної системи управління навчальним процесом, яка надає можливості моніторингу, оцінювання, аналізу, контролю, коригування, оприлюднення всієї освітньої діяльності.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

На підставі вивчення поданих на акредитаційну експертизу документів діяльності Сумського національного аграрного університету, перевірки безпосередньо в навчальному закладі змісту і стану навчально-методичної, наукової та виховної роботи, матеріально-технічного та кадрового забезпечення, експертна комісія Міністерства освіти і науки України зробила наступні висновки:

1. Стан навчально-методичного, інформаційного, матеріально-технічного забезпечення навчального процесу, соціальна інфраструктура,

Голова експертної комісії

Б.В.Борисюк

результати освітньої діяльності та якість підготовки фахівців відповідають встановленим державним вимогам.

2. Кадрове забезпечення підготовки фахівців напряму 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування», галузі знань 0401 «Природничі науки» повністю відповідає державним вимогам.

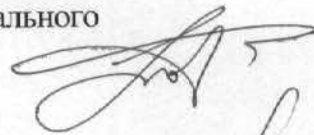
Проте, експертна комісія вважає за необхідне висловити рекомендації, які не впливають на загальний позитивний висновок і на рішення про акредитацію, але вплинуть на поліпшення якості підготовки фахівців:

- кафедрам, що забезпечують навчальний процес напряму 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» для подальшого удосконалення навчально-методичного забезпечення навчального процесу активізувати роботу щодо підготовки підручників і навчальних посібників за фахом;

- випусковій кафедрі «Екології та ботаніки»: продовжити розробку методичного забезпечення щодо організації індивідуальної та самостійної роботи студентів; продовжити роботу з модернізації лабораторної бази кафедри для проведення наукових досліджень; сприяти розширенню участі бакалаврів у наукових конференціях, які проводяться у навчальних та наукових закладах України.

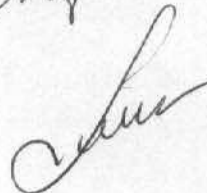
На підставі вказаного вище експертна комісія МОН зробила висновок про можливість акредитації напряму 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування», з ліцензованим обсягом 50 осіб денної форми навчання.

Голова експертної комісії – кандидат
сільськогосподарських наук, доцент кафедри
загальної екології Житомирського національного
агроекологічного університету

Б.В.Борисюк

Експерт – кандидат біологічних наук,
доцент кафедри екології та сталого розвитку
Херсонського державного аграрного університету

В.В.Павлов

З висновками ознайомлений.
Ректор Сумського національного аграрного
університету

В.І.Ладика

Голова експертної комісії

Б.В.Борисюк